

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

301. An beneficia, quorum, dum vacant, conferendorum indultum speciale habet aliquis, resignari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

tantibus vel resignatario sit conferendum, non secus ac in reservatione de primo vacaturo, non includuntur vacatura per resignationem permutationis gratia factam. Garc. loc. cit. n. 37. & 38. Paris. l. 10. n. 18.

5. Respondeo ad primum tertio: hæc procedere in unione de beneficio, vel beneficiis certis simpliciter & absolute facta; non verò dum unio facta de beneficiis etiam certis, vacaturis per cessum vel decessum, & sic restricta ad illos modos vacandi, ita ut hæc beneficia adhuc resignari possint in favorem & permutari, cum, si sic resignentur, non vacent per cessum (utpote qui solam resignationem simplicem sonat) nec per decessum, adeoque non intret unio, tradit Paris. loc. cit. q. 4. n. 38. citans Rot. in Conchen, præstimonii, de mense Octob. 1542. teste Put. decis. 357. l. 1. Item l. 2. q. 9. n. 12. citans Cassad. decis. 3. de renunc. Item l. 2. q. 19. n. 7. Quod idem, quamvis dicat Garc. loc. cit. n. 39. citans pro hoc insuper Mand. de signat. gratia. tit. de regressib. vers. notand. est. Mohed. decis. ult. de renunc. &c. subjungit tamen n. 41. dicendum nihilominus esse, non valere talium beneficiorum resignationem in favorem, seu ex causa permutationis, nisi facta mentione & suspensione dictæ unionis, pro quo citat Rebuff. in pr. tit. de union. revoc. n. 32. & præcipue Rotam in Eugubini. benef. 10. decemb. 1590. quam decisionem ad fûsum recitat n. 42. & addit n. 43. si talis resignatio in favorem, seu ex causa permutationis de beneficio unito per cessum vel decessum esset facta scienter, intrare statim unionem; citat pro hoc Rebuff. ubi antè n. 20. Aliam adhuc limitationem vide infra, ubi, quæ beneficia permutari non possint.

6. Respondeo ad primum quartò: Sed neque beneficia unita, postquam unio facta suum effectum, resignari possunt; cum per unionem extinguatur titulus & nomen beneficii, & non dicatur amplius beneficium, nec censeatur beneficium separatum, sed sub titulo beneficii; cui facta unio, sit confusum. Garc. loc. cit. n. 24. citans Ferret. conf. 255. n. 9. nec per se imperrari potest tale beneficium, etiam à Papa, nisi narrata unione. Garc. ibid. citans Hojed. de incompat. p. 2. c. 3. n. 12. neque etiam valet permutatio de tali. Garc. ibid. citans Sarn. ad reg. de infirm. q. 15. & Bellam. p. 3. q. 7. in fine. ubi: quòd de suppresso est indubitatum, permutari non posse; quia illud, quod non est, permutari non potest; nisi suppressio venisset post renunciationem. Item Gonz. gl. 5. §. 7. n. 11. 14. & 22. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 7. licet subjungat Garc. nu. 25. ex Bonifac. in clem. 1. de ver. permut. in fine. Quòd beneficium unitum v. g. capitulo permutari possit cum beneficio Titii, ita ut hoc uniatur capitulo, & illud conferatur Titio: cui ipse consentit, dicens fieri dissoluta unione ex causa utilitatis vel necessitatis id Ecclesie. Quinimo addit n. 26. etiam beneficia unita videntur posse permutari inter se. citat pro hoc c. cum venerabilis, de except. & Coraf. de benef. p. 1. c. 9. n. 1.

7. Respondeo ad secundum: beneficium extinguitur & suppressum, quæ non vacant, ut sunt Canonici & præbendæ in Ecclesia non numeratæ, resignari quoque in favorem; tradit Paris. l. 2. q. 13. n. 1. citans Gemin. in c. licet. de ver. permut. in 6. n. 24. Item posse ea permutari ibidem tradit Paris. n. 2. citans Gamb. in cit. c. licet. n. 91. ex rationibus ibi allegatis contra Bellam. de permut. benef. p. 2. q. 1. n. 8.

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III,

8. Respondeo ad tertium: beneficia sine redditibus, sive carentia redditibus resignari possunt, etiam in favorem. Paris. l. 2. q. 8. nu. 2. dicens sic resolutum à Rota in Taracon. de mense Jun. 1530.

Questio 299. An beneficia commendata possint resignari?

1. Respondeo primò: Beneficia in commendam temporalem data ob utilitatem Ecclesie, donec ei provifum de Rectore, etsi dimitti & resignari possint in manibus Superioris (licet enim tunc resignans nullo jure & titulo se abdicet; cum nullum habeat; deponit tamen administrationem, quam habet. Paris. l. 2. q. 17. nu. 7. Pirh. ad cit. de renunc. n. 16. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 25. q. 20.) in favorem tamen resignari vel permutari non possunt; quia commendatarius jus nullum habet seu titulum in tali beneficio; sed solam administrationem, AA. iidem. Paris. n. 2. & 3. plura de hoc postremo ex professo infra, ubi de permutatione beneficii cum non beneficio.

2. Respondeo secundò: data tamen in commendam perpetuam, hoc est, ad vitam commendatarii, seu commendæ perpetuæ resignari etiam in favorem possunt; quia commendatarius consequitur, & habet in illo beneficio verum jus ac titulum, non secus ac si ipsi simpliciter collatum esset. Paris. loc. cit. n. 9. & 10. Pirh. & Azor. l. cit. cum communi.

Questio 300. An beneficium, super quo reservatus est alteri regressus, possit resignari?

Respondeo: Si reservatus est regressus cum clausula, per cessum etiam in favorem vel decessum, resignari non potest in favorem; quia eo cedente in favorem, intrat regressus. Paris. l. 2. q. 18. n. 1. citans Mand. in pr. signat. gratia. vers. regressus. Caputaq. decis. 215. p. 1. in principio &c. Per quod ipsum indicare satis videtur Paris. secus esse, si regressus reservatus simpliciter cum clausula, per cessum vel decessum. Nihilominus Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. nu. 146. Simpliciter negat posse reservari in favorem beneficium, in quo alii fuit reservatus regressus. citat Vivian. de jure patr. l. 13. 10. c. n. 38. &c. Quòd si tamen etiam habens regressum cum dicta clausula; per cessum etiam in favorem: præstaret suum consensum, & suspenderet regressum pro illa vice ad effectum, ut beneficiatus posset resignare beneficium, super quo reservatus regressus in favorem sui, posse illud resignari in favorem, asserit Paris. ibid. num. 2. Si autem in hoc casu resignatio aliunde foret nulla ex causa aliqua, non censeretur durare consensum habentis regressum, & consequenter, cum existente resignatione nulla, jus non censeatur abdicatum à resignante, si is moretur, vel contraheret matrimonium, intrare regressum & consensum prædictum prælitum super actu nullo ei non præjudicare.

Questio 301. An beneficia, quorum, dum vacant, conferendorum indultum speciale habet aliquis v. g. S. R. E. Cardinales, resignari possint?

1. Respondeo primò in genere: Considerandum, sub qua forma seu sub quibus clausulis istiusmodi indultum concessum. Unde

2. Respondeo secundò in specie primò: dum concessum v. g. Cardinalibus indultum, ut cõferre possint beneficia,

N 3

beneficia in tali dicecesi vacantia cum clausula: *Excepta vacatione per resignationem in manibus Papa*, & in hoc casu dubium non esse, quin possint resignari beneficia in favorem. Paris. l. 2. q. 19. n. 1. Secundò: dum concessum istiusmodi indultum conferendi beneficia, etiam in Curia, per promotionem, amissionem vel quamcunque aliam dimissionem, & sic per cessum vel decessum vacantia: & in hoc quoque casu possunt resignari illa beneficia in favorem, cum verba illa: *per cessum*, non capiant nisi resignationem simplicem, ut dictum jam aliquoties, nisi fortè adjunctum esset, *per cessum in favorem*. Et quoties resignatio fit in favorem certæ personæ, beneficium non dicitur vacare, nisi admittatur in favorem illius, & ei acquiratur. Paris. loc. cit. n. 3. juncto n. 4. & 5. Tertio si in indulto non adfuit verba illa: *per cessum vel decessum*, clarum esse, non tantum posse resignari in favorem, & sic resignata Cardinale non posse conferre; sed etiam non posse illum ea conferre resignata simpliciter in Curia.

Questio 302. An hospitalia, & Præceptorie, & beneficia ordinis etiam S. Joannis Hierosolymitani possint resignari?

1. Respondeo ad primum, primò: hospitalia, quæ dantur in titulum, resignari possunt, in favorem etiam. Paris. l. 2. q. 14. n. 2. dicens esse communem: possunt item permutari. Paris. ibid. n. 3. citans Gamb. in cit. c. licet. de permut. rer. in 6. n. 67. Feder. de Senis. de permut. benef. q. 14. n. 22. & c. ratio utriusque est, quia hospitalia, dum dantur in titulum, sunt beneficia, & de iis, sicut de beneficiis, judicatur. Paris. n. 4. cum communi.

2. Respondeo ad primum, secundò: hospitalia, quæ dantur clericis tantum in administrationem, juxta formam elem. quia contingit, §. ut autem. de religio. domib. posse quoque resignari in favorem etiam; eò quòd, licet in hoc casu non sint beneficia, non sunt tamen titulus totaliter profanus, sed Ecclesiasticus, & sine simonia vendi non possunt. Tradit Paris. loc. cit. n. 6. & 7. citans præ hoc Feder. de Senis. ubi ante n. 2. Bellam. de permut. benef. p. 3. q. 3. Gamb. ubi ante.

3. Respondeo ad secundum: Eadem, quæ dicta de hospitalibus, dicenda quoque de Præceptoris, sive in titulum datis, sive in administrationem, sive ordinis sicut S. Antonii vel alterius, puta S. Joannis Hierosolymitani, vel S. Maria, Teutonicorum & similibus; eò quòd comprehendantur sub beneficiis, ibidem ait Paris. n. 9. & 10. & posse illa renunciari, etsi sint ad nutum amovibilia, ait n. 11. colligi ex decis. Put. 129. & 177. l. 3. & sic solere Papam sæpius talium beneficiorum Ordinis S. Joannis Hierosolymit. quæ ad nutum magni Magistri & aliorum Superiorum amovibilia, resignationes admittere, tradit quoque Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 6. n. 11.

Questio 303. An resignari possit beneficium super quo resignans habet solum jus ad rem?

1. Respondeo: beneficium necdum collatum neque simpliciter, neque in favorem resignari potest, aut permutari, cum nemo renunciare potest, quod non habuit. Paris. l. 2. q. 22. n. 1. Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 2. n. 9. ubi: omnes, qui duntaxat jus ad rem, non jus in re habent, prohibentur resignare vel permutare. Unde jam absens, cui collatum beneficium, non potest renunciare illud ante

acceptationem; quia nondum in eo jus habet. Paris. ibid. n. 12. ex Rebuff. conf. 48. n. 8. & conf. 49. n. 2. Secus tamen est, si quis jus aliquod in beneficio pratendit, hoc enim jus pratensum renunciare potest. Paris. l. 2. q. 21. n. 1.

2. Respondeo secundò: potest quis renunciare simpliciter beneficium, super quo habet jus ad rem tantum (v. g. per electionem, præsentationem, expectativam, vel quale habent, quibus reservatum est accessus & regressus; de quorum singulis vide Paris. l. 2. q. 23.) seu potius illud ipsum jus ad rem, qui enim habet jus ad rem, habet jus considerabile, quare mirum non est, quòd possit simpliciter illud renunciare juxta vulgarem & communem regulam; unicuique concessum renunciare juri sibi competenti. Paris. loc. cit. n. 1. 2. & 3. Non potest tamen renunciare jus illud in favorem certæ personæ, cum jus illud ad rem non possit in alium transferri, ut Sarn. in reg. de jure quæsto non tollendo. & Rot. decis. 17. de prabendis. in nov. Paris. ibidem n. 4. Corrad. pr. benef. l. 5. c. 1. n. 42. Et in specie non potest permutari expectativam ad aliquod beneficium cum expectativa, quam habet alius ad aliud beneficium, tradit ibidem Paris. n. 15. contra Gamb. in cit. c. licet. de rer. permutat. in 6. n. 42. cujus opinionem dicit communiter reprobari. Vide de hoc plura infra de permutatione talis juris ad rem. Illud hic observandum ex eodem n. 17. non esse necesse, ut renunciatio ejusmodi juris ad beneficium fiat in manibus Superioris.

Questio 304. An resignari possint beneficia resignata, collata quidem, sed necdum consecrata vel plumbatis literis, aut publicatis, aut excepta possessione?

1. Respondeo ad primum: potest quis resignare etiam in favorem, bullis seu literis nondum consecratis. Paris. l. 3. q. 19. n. 4. & l. 2. q. 24. n. 1. dicens communem, ac citans pro ea præter alios Boerium decis. 24. n. 9. Rebuff. in concord. de mand. apostol. v. literas. Mascard. de prab. conclus. 843. n. 18. Mandos. in pr. sign. gratia. cit. resignationes. col. 3. ubi is dicit, admitti hujusmodi resignationes his verbis: *scilicet, possessione habitâ vel non habitâ, ac forsân literis non expeditis resignare proponat, sicut resignat, accedit, &c.* & signaturam non consuevisse delere verba illa: *forsân literis non expeditis*. Verum Paris. ait à n. 2. hodie dum solere narrari hoc, quòd literæ non sint expeditæ; & hujusmodi resignationem in favorem literis non expeditis, non admitti de facili, sed cum magna intercessione; eò quòd, quamvis post signatam supplicationem consequatur quis titulum beneficii, qui titulus in beneficiis attenditur; & per consequens de jure communi non requiratur expeditio literarum, cum tamen hodie de stylo omnibus noto, & vi regularum Cancellariæ requiratur dicta expeditio, titulus non dicatur perfectus in suo esse. Porro procedit responsio, ut postquam signata est supplicatio per Papam, & registrata, ita ut tunc possit fieri dicta resignatio, quæ de stylo Cancellariæ dicitur cessio. Paris. loc. cit. n. 6. Si autem solum signata est supplicatio, cum possit illa lacerari, & alia signari in favorem alterius, cui vult resignans renunciare. Paris. n. 7. inde inferri videretur à contrario, talem post signatam solum in favorem sui supplicam non posse resignare in favorem. Verum tamen posse hanc resignationem fieri à resignatorio illo ante consentum præstitum (intellige magnum seu formalem in Dataris)